

HÁZTULAJDONOS

A „BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROSI HÁZTULAJDONOSOK TESTÜLETÉ”-NEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. ker., József-körút 37—39. szám.
Telefon 60—37. szám.

A testület hivatalos helyisége:
VIII., Eszterházy-utca 22. sz.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 20 korona,
Fél évre 10 korona,
mely egyúttal testületi tagságra jogosít.

Hirdetések megegyezés szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefon 60—37. szám.

TARTALOM: Budapest lakásügye. Irta: dr. Bród Miksa. — Csereszterződés (Szemelvény a „Háztulajdonosok almanachja és naptára 1905. évre” c. munkából. — A városi vasutak reformja. Irta: Lovass Zsigmond főmérnök. — A gazdasági helyzet. Irta: G. A. Hirdetések.

HIVATALOS RÉSZ.

Testületünk választmánya e hó 6-án tartotta meg Gergelyi Kálmán alelnök elnöklésével rendes havi ülését, melyben a mult ülésről fölvetett jegyzőkönyv fölolvastása és hitelesítése után, mindenek előtt az újabban jelentkezett nagy számú tagok vétettek föl. Általában örömmel konstátálta a választmány, hogy a tagsaporulat örvendetes lendületet vett. — Bár csak szórványosan fölmerült esetek alkalmából határozatilag kimondatott, hogy arra való tekintettel, miszerint a közgyűlés által 1902. évi december hóban megváltoztatott és a m. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott sérvényben álló alapszabályok 8. §-a értelmében csak egyféle rendes tagsági díj van, s az évi 20 korona — a testület rendes tagjai, bár az előbbi alapszabályok alapján léptek is be — kivétel nélkül annyit tartoznak fizetni. Addig tehát, míg valaki a testület tagja, — pedig tagja mindaddig, míg az 5. és 7. §§-ok értelmében tagsága meg nem szűnik, — 20 korona évi tagsági díjat megfizetni köteles.

Ezután tárgyalás alá vétetett a dr. Leitner Adolf főv. biz. tag által a főváros törvényhatóságához benyújtott azon munkálat, mely „Szabályrendelet-tervezet házbérletek tárgyában“ ellenjavaslata a tisztii ügyészség által készített ily szabályrendelet-tervezetnek. — Tekintettel az ügynek kiváló fontosságára és testületünk tagjainak legvitalisabb érdekeire, a javaslatot Gergelyi Kálmán alelnök tanulmányozta és referálta. Örömmel konstátáltatott, hogy a Leitner-féle javaslat sokkal inkább kielégíti az igényeket, mint a tisztii ügyészség által készített. Az előadó alelnök által javasolt változtatások némi csekély módosításokkal egyhangúlag elfogadtattak s dr. Leitnernek elismerő köszönetet szavazott a választmány azon kérelem kapcsán, — hogy a tett változtatásokat lehetőleg figyelembe venni szíveskedjék. Egyben kimondatott, hogy propagandát indít a testület az iránt, hogy a

törvényhatósági bizottság a Leitner-féle tervezetet tegye a magáévá.

Az idő előrehaladván, — a kéményseprő-szabályrendelet tárgyalása, mint hogy az hallomás szerint csak őszkor fog a törvényhatóság által tárgyalatni, s így idő van, — a nyári szünet utáni legelső választmányi ülésre halasztatott.

Budapest lakásügye.

(Folytatás.)

A fejlődés nagyságát leghelyesebben az építkezésekbe fektetett összeg mekkoraságából tudjuk megítélni. 1875-től 1884-ig a fővárosban 73.5 millió forintot fektettek magán és nyilvános építkezésekbe. 1875, 1876 és 1877-ben ezen összegből még 25 millió fogyott el, de már a következő három évben összesen is csak 2—3 milliót költöttek építkezésre. A 73.5 milliónyi összegből 43.5 milliót lakóházak építésére fordítottak és 30 milliót nyilvános épületekre, gyárakra és indóházakra.

A fővárost nagygyá azonban nemcsak a polgárok becsületes munkája tette, hanem az állam is óriási áldozatokat hozott érte. 1868-tól—1882-ig az állam 68.8 millió forintot fordított építkezésekre. Ezen összegből például a Margit-hídra 5 millió, az egyetemi könyvtarra 713,000 és a müegyetemre 850,000 forint esik.

Budáról is meg kell emlékezni néhány szóval. Budán 1874-ben 1,216,025 frtot költöttek építkezésre. Egy-egy négyszögölnek beépítése Budán 1874-ben átlag földszintes háznál 105; I emeletnél 218 és IV emeletnél 1174 frtba került. Az összes építkezést, tehát toldaléképítést, emeletfelrakást és nagyobb átalakítást is tekintetbe véve, Budán a következő számok tüntetik fel: 1874—44; 1875—57; 1876—54; 1877—44; 1878—41; 1879—42 és 1880—48. Az összes építkezések száma a fővárosban, tehát Budán és Pesten együttvéve volt: 1881-ben 259, 1882-ben 328, 1883-ban 451 és 1884-ben 526. 1881-ben Budapest épületállománya 10,748 volt, Bécs városé 12,220 és Berliné 18,834. Ha ezen utóbbi számokat összehasonlítjuk és tudjuk, hogy Budapestnek, Bécsnek és Berlinnek ez időben mekkora volt a lakossága, még a laikus olvasóban is rögtön az a gondolat támad, hogy Budapestben alacsonyabbak, a másik két városban meg magasabbak az épületek. De az, hogy annyi földszintes viskó volt a fővárosban, nem lett volna baj, hanem igenis az már baj, hogy Budapestnek a szó igazi értelmében véve régi, mübeccsel bíró épülete alig van. Egy-két fürdőtől és a budavári Mátyás-templomtól eltekintve, müemlékkel ugyancsak ritkán van alkalmunk a fővárosban találkozni. Az újabb fellendülés építőművészeti szempontból a mult század harmincas éveiben vette kezdetét.

A MAGYAR KERAMIAI GYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

IRODA: VIII., József-körút 14. — Telefon 52—74. — KERAMIT- és TÉGLAGYÁR: X., Óhegy. — Telefon 53—09.

Ajánlja Rost Ottó mérnök és a keramit feltalálójának személyes vezetése mellett gyártott kocsí-út, járda és udvarok burkolására kitérőnek elismert

KERAMIT KÖVEIT ÉS KERAMIT-LAPJAIT,

közönséges falí, üreges, tartány-boltozó (travers), ék, padlás, burkoló és sajtolt kémény-tégláit.

Kivánatra a keramit-burkolással járó munkálatok is elvállaltatnak.

Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

A modern műépítészetet a fővárosban a bécsi születésű, de 45 évig Budapesten működött Pollák Mihály alapította meg. Ő építette a Nemzeti Múzeumnak épületét és a Ludoviceumot. Ezen építkezéseknél legjobb segéde a később oly nagynevű Ybl Miklós volt. Ybl-nek lelke határozottan az olasz renaissance felé vonzódott, bár sokszor el-eltért tőle, amint azt például a román stílusban épült Unger-féle bérház is bizonyítja a Múzeum-körúton, nemkülönben a román stílusú ferencvárosi templom. Meg kell e helyütt emlékeznem Hild Józsefről is, akinek alkotásait a legelragadóbb renaissance jellemzi. Sajnos, hogy a lipótvárosi templomnál történt baleset, fényes nevére némi homályt vet. Mivel már építészetről beszélünk, ne hagyjuk említés nélkül Clark Ádám nevét se, aki a világnak egyik legszebb hidját építette, t. i. a Lánchidat. Mintha egyszerre akarnók pótolni a multnak minden fogyatékosságát, úgy támadt a kitűnő műépítésznek egész légiója. Feszly gyönyörű munkáját, a Vigadó épületét most is sokan megbámulják. Ugy mondják, hogy ez a magyar stílus, de ez nem felel meg a valóságnak, mert hiszen a hozzáértők világosan felismerik benne a román, mór és renaissance stílus nyomait. Az Andrassy-út megnyitása után egy egész sereg kitűnő építőművész neve vált közismertté. Csak néhányuk nevét akarom felemlíteni, így például Schulek, Hauszmann, Pártos, Lechner, Feszly, Ray, Bukovits, Lang és Freundnak nevét. Feszly építette a Foncière biztosító intézetnek és Lang a Múcsarnoknak palotáját. Az Operával szemben levő államvasutak palotáját Lechner és Pártos építették. Az új városháza és a műegyetem épülete Steindl Imre tervei szerint készült. Egyébiránt Steindl a goth stílusnak legnagyobb mestere.

E cikkem a háztulajdonosok lapjában látván napvilágot, kötelességemnek tartottam, hogy habár csak néhány szóval is megemlékezzem az építőművészetről is, hogy így ez úton hívjam fel a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy új épületek emelésénél tekintettel legyenek arra, hogy házuk ne csak célszerűen legyen építve, hanem egyúttal a lehetőséghez képest, a művészet követelményeinek megfelelőleg is. Ezt nemcsak az izlés szempontjából mondom, hanem úgy gondolom, hogy mindenkinek vagyoni állapotához mérten hazafias kötelessége is fővárosunk külső képének minél díszesebbé való tételéhez hozzájárulni.

E lap kerete nem engedi meg, hogy széles alapon további fejtegetésekbe és részletezésekbe bocsájtkozzam, minek folytán arra törekszem, hogy a lehetőség szerint röviden a még okvetlen szükségességeket elmondjam.

Bár Buda is a fellendülésnek soha nem sejtett magaslátára emelkedett, mégis el kell ismernünk, hogy a pesti rész mögött jelentékeny mérvben visszamaradt. Az egész fővárosnak területe valamivel több mint huszezer hektár, amit csak azért említek fel, mert így láthatóvá válik, hogy a fővárosnak a jövőben való terjeszkedését illetőleg területi akadályokkal nem kell megküzdenie. Míg Budapesten egy hektárra 1901-ben 36 lakos esett, addig például Hamburgban 92, Bécsben 94 és Párisban (1896-ban) 322. Az utcák és terek száma a fővárosban 1901-ben 2170-re emelkedett. A földszintes házaknak száma még mindig 56.5 százalékot tesz, azaz a fővárosban 9169 földszintes ház van. Az emeletes házaknak a száma folyton gyarapszik és így lassankint a fővárosnak olyan külső képe lesz, mint Berlinnek vagy Párisnak. Egyemeletes ház van 2708, kétemeletes 1835, háromemeletes 2181 és négyemeletes 333.

London egészségügyének kitűnő voltát első sorban annak köszönheti, hogy lakóainak igen nagy része kis családi házakban lakik. Minden sociológus megegyezik abban, hogy ezek a házak jobban megfelelnek az erkölcs és a jó egészség követelményeinek, mint a magas bérkaszárnnyak, amde a budapesti apró viskók olyanok, hogy mindenki kívánatosnak tartja, hogy azok mielőbb elpusztuljanak a föld színéről és helyükbe a modern kor igényeit minden tekintetben kielégítő, új épületek emeltessenek. Budapesten az úgynevezett „egyesalados” házak

száma 14.7 százalék. Mint minden nagy városban, úgy nálunk is a nagy lakás aránylag sokkal olcsóbb, mint a szegény ember számára való (két szobás) kisebb lakás és mégis minden új házban állandóan szaporodni látszik a nagyobb lakásoknak a száma. Ilyen körülmények között csupán üzleti szempontból is nagyon kívánatosnak tartanám a kisebb lakásoknak megiszaporítását. Elvégre is, akinek házáépítésre való tőkije van, az ezen tőkijét az adott viszonyok között minél gyümölcsözőbbé akarja tenni. Véleményem szerint, de még a külföldön szerzett tapasztalatok szerint is, az ilyen kisebb lakásokkal bíró házak ugyanazon körülmények között sokkal nagyobb kamatot hoznak, mint azok a házak, amelyek nagy lakásokkal vannak megtervezve. Épen ezen okból Németországban is, de még kivált Angliában hatalmas tőkével rendelkező nagy részvénytársaságok alakultak munkáslakások építése céljából. Lesz még alkalom az építési szövetkezetekről, meg ezekről a részvénytársaságokról is egyet-mást elmondanom. Itt csak azt az általános elismert tényt jegyzem fel, hogy a munkások pontos fizetés, rend, tisztaság és az épületnek minden irányban való kiméltése szempontjából igen jó lakóknak bizonyultak egyrésztől, másrésztől pedig a munkások is a legteljesebb mértékben meg vannak elégedve.

Budapesten az összes épületekben 1901-ben 279.016 szoba volt és így egy házra átlagban 18.4 szoba jut. Az 50—100 szobával bíró házaknak a száma legnagyobb mértékben a Teréz-, Erzsébet- és Józsefvárosban gyarapodott. Egy-egy házra átlag 44.15 lakos jutott, sőt, ha nem az összes épületeket vesszük tekintetbe, hanem csak azokat, amelyekben tényleg voltak lakások, akkor ez a szám 46.1-re emelkedik fel és így a túlszűfolttság tekintetében nagyon közel állunk Bécshez (1891 : 58.6). Ez a szűfolttság egyik főoka annak, hogy a tuberkulózis közöttünk oly iszonyatos számban szedi áldozatait. Hiszen például 1891-ben Manchesterben egy házra 5 és Londonban 7.6 lakos esett. Elérkezett tehát már a legfőbb ideje annak, hogy azok, akik tőkével rendelkeznek, hozzájáruljanak a viszonyok szanálásához. Mint a külföldön, úgy nálunk is valószínűleg könnyű volna e tekintetben a főváros, de mindenesetre az államnak támogatását megnyerni. Németországban az állam törvényhozás útján gondoskodott az ilyenmű támogatásról és ennek dacára is napjainkban igen nagy agitáció folyik oly irányban, hogy a nagy ipari központok mielőbb decentralizáltassanak. Mi természetesen igen fontos nemzeti okokból ezt a mozgalmat nem tehetjük magunkévá.

Említettem már, hogy a budapesti apró házak jelentékeny része a szó szoros értelmében véve közegészségellenes, de még tűzbiztonsági szempontból is ezek a házak minden kritikan alóliak. A fővárosban még vályog- vagy sárépület 523 van, de ezeknek legalább az alapja kő, vagy tégl, de van tisztán vályogból vetett épület is 155 és fa, vagy favázás épület 330. Zsindely, vagy deszkatetős ház összesen 2239 van.

A főváros egészségügyi viszonyai tagadhatlanul állandóan javulnak, de azért mégis igen sok a pótolni való. Hiszen tudjuk, hogy 1874-ben 1000 lakos közül 42.9 és 1875-ben 40.1 halt el. Hogy ez az ijesztő szám napjainkban majdnem felére süllyedt, abban elsőrangú szerepe van annak, hogy sikerült a lakósságot egészséges és tiszta ivóvízzel ellátni, de azért fájdalommal kell konstatálnom, hogy a házaknak csak 81.1 százaléka van vízvezetékkel ellátva. Elismeréssel kell megemlékeznem arról, hogy immáron a vízvezetéknek bevezetése kötelezővé van téve. Mindennel lehet takarékoskodni, csak épen a vízzel nem szabad. Németországban egy hatalmas társulat (Gesellschaft für Volksbäder) alakult a fürdőzés előmozdítására céljából. Nem volna-e célszerű nálunk is minden házában egy-egy fürdőt létesíteni? Az ilyen házában bizonyára egy lakás sem maradna üresen és a fürdőre fordított költség busásan meghozná a maga kamatját! Minden lakáshoz külön fürdőszobát építeni nem lehet, mert ez nagyon drágítaná a lakást. Ez idő szerint a fővárosban 26.082 fürdőszoba van.

Hivatásomnál fogva sokszor megfordulok a legszegényebb nép által lakott házakban és a már messziről érezhető bűzről

Lichtenthal Samu

bádogos Budapest, Hajó-utca 3. szám. Telefon 86. szám. Elvállal házak évi jókarban tartását, házi telefon-, konyha-, fürdőszoba berendezését, jégszekrény készítését és javítását. — **Javítások pontosan eszközöltetnek.**

elég sűrűen konstatalhatom, hogy ennek, vagy amannak a háznak nincs csatornája. Még a beltelteken is a balparton 100 ház közül ötnek, a jobbparton pedig 28·71-nek nincs csatornája. Hogy az ilyen házak lakói nem éppen a legpontosabb házbérfizetők, azt mindenki csak természetesnek kell, hogy találja. Ha a csatornák tekintetében sok is a jogos panasz, más tekintetben meg akad dicsérni való bőségesen. Így például minden szakértő örömmel veszi tudomásul a pincelakások számának nagymérvű megapadását. Hiszen ismeretes, hogy a számárhurutban, kanyaróban és veleszületett gyengeségben (debilitas congenita) való nagy halálozáshoz jelentékenyen hozzájárul a pincelakás. A pincében elhaltak átlagos kora csak 40—41 év, mely szám kisebb mint az emeleti lakóknál. Bizonyos azonban, hogy nemcsak a pince az oka az átlagos rövid élettartamnak, hanem általában az illetők társadalmi helyzete is olyan, hogy a megbetegedésre nagyobb hajlandósággal bírnak. Természetesen a leghöleesebb dolog az egészségtelen pincelakásoknak teljes kiűritése volna, de mivel ez nagy akadályokba ütköznék, egyelőre meg lehetünk elégedve az eddig elért eredménnyel is. A pincelakások száma még 1881-ben 5430 (31.637 lakóval) és 1891-ben 5095 (26.143 lakóval) volt. 1901-ben mindössze már csak 2093 pincelakás volt a fővárosban, amelyekben összesen 8151 lélek lakott. E tekintetben már is jobban állunk, mint például Berlin, Hamburg vagy Grác, mert Budapesten 100 lakás közül van pincében 1·3, Berlinben 5·9, Hamburgban 6·6 és Grácban 6·9. Megemlítem, hogy padláslakás nálunk alig van, mindössze is 116 ember lakik padláson. A pincelakások óriási többsége csak egy szobából áll, t. i. 100 pincelakás közül egyszobás 94·5 és kétszobás 4·8.

Azon körülmény, hogy a fővárosban igen sok az egyszobás lakott lakás (84.757) világos bizonyítéka annak, hogy Budapest népe legnagyobb részét szegény emberekből áll; egyébiránt ezt az is bizonyítja, hogy 11.135 olyan lakása is van Budapestnek, amelynek konyhája egyáltalában nincs. Ilyen konyhanélküli lakás aránylag legtöbb van a pincékben, t. i. 357. Konyha nélküli lakásokban 1901-ben összesen 36.256 ember lakott. Legmegfelelőbbek azok a lakások, ahol egy szobára csak egy, legfeljebb két lakó jut, ha ennél nagyobb a sűrűség, nagyobb is a halálozás. Ahol átlag egy szobára két lakó jut, ott az átlagos életkor 36 év, ahol pedig több jut, ott már sokkal kisebb, így például 3—5 lakó mellett 33 év, 6—10 lakó mellett csak 32 év. A fővárosban 331.933 ember olyan lakásokban lakik, ahol egy szobában 3—4 vagy 5 lakó van és 230.304 embernek olyan a lakása, hogy egy szobában 6—10 egyén lakik. Hiszen olyan 325 lakásról is van tudomásunk, amelyekben egy személyre csak hat köbméter levegő jut. És még ennél rosszabbak is vannak, hiszen a vizsgálat kiderítette, hogy 2749 túlnépes lakásban 20.485 szerencsétlen ember szorongott, akik közül 5462 ágyban kettesével, 778 ágyban hármasával és 82 ágyban négyesével, vagy többesével háltak az emberek. Valóban, nem mind arany, ami fénylik!

Úgy látszik, hogy a nagy válságnak, amely az oly hatalmas építési ipart tönkretette, immáron szerencsésen a végére jutottunk. 1903-ban már 187 lakóház építésére adtak engedélyt. Az üresen álló lakásoknak száma lassan, de folytonosan fogy. Így például 1900-ban a III. negyedben 5248 üres lakás volt a fővárosban, ami 841.975 korona negyedévi bérvesztést jelentett. 1901-ben a II. negyedben 4651 lakás volt üresen 720.000 korona negyedévi bérvesztéssel. 1903-ban a május—júliusi negyedben már csak 2330 és az augusztus—októberi negyedben összesen csak 1893 lakás állott üresen. A pangás szomorú jelének kell azonban vennünk azt, hogy 1901-ben a boltoknak 10·47 százaléka üresen állott. Az 1903-ik év folyamán az üresen álló kétszobás lakásoknak száma igen megfogyott. Ettől eltekintve is a viszonyok elég kedvezőknek látszanak az építkezéseknek újból nagyobb mérvben való felvételére, mert a statisztikai hivatal pontos és megbízható adatai szerint „a kő, téglá, cserép, fenyőfa, tehát az építés főkellékei jelenleg sokkal olcsóbbak, mint akár az 1884.,

akár az 1871. években.“ Olcsóbb lett a napszámos munka is és drágább csak az asztalosok munkabére lett.

Ismétlem, amit már előbb mondtam, hogy nem mind arany, ami fénylik. Végtelen sok szerencsétlenséget és nyomort takar ez a mi büszke fővárosunk. Minden törekvésünket irányítsuk oda, hogy a népnomor minél kisebb legyen. Hallgassuk meg a mélységből fölhangzó panaszos sóhajokat, ürítsük ki minél előbb a pincelakásokat, vessük alá megfelelő ellenőrzésnek a túlszűfolt lakásokat, folytassuk a városnak befásítását, szaporítsuk a kórházakat és gondoskodjunk arról, hogy a nép széles rétegeinek gyógykezelése a meglévőnél jobb alapra helyeztessék. Isten áldása fogja akkor munkánkat kísélni és késő unokáink büszkén fogják hirdetni, hogy mi minden irányban megtettük azt, ami a kötelességünk volt!

(Vége.)

Dr. Bród Miksa.

A füstemesztő. Örömmel jegyezzük fel a következőket: A Tóth Nándor és Horváth József-féle füstemesztő készülék ismét kitüntetésben részesült. Mint a szerkesztőségünkben felmutatott s 1904. évi január 11-ről keltezett elismerő levél igazolja, a nagy kiterjedésű berlini pótkávégyár részvénytársaság, hola nevezett füstemesztő készülék már tíz hónap óta működik, nemcsak a legnagyobb elismerését nyilvánítja a füstemesztő készülék működése felett, hanem igazolja ezenfelül a tetemes szénmegtakarítást is és sürgeti a többi gyáraknak mielőbbi felszerelését.

Szemelvény a „Pénzügyi utmutatóból“¹⁾

Csereszerződés.

(III. dijj. 24 tétel.)²⁾

1. Ha a kicserélt tárgyak ingók, az átengedett nagyobb értékű ingók értéke után III. fok. illeték jár. Pl.: A. átadja B.-nek üzletét, melynek értéke 20.000 K. — B. ennek fejében átad A.-nak 10.000 K. értékű részvényt, 5000 K. ékszert és 3000 K. készpénzt. Ha a szerződésben az illeték fizetésére nézve megállapodás nincsen, A. és B. egyetemlegesen 20.000 K-tól III. fok. illetéket tartozik fizetni, ellenesetben a szerződésben foglalt megállapodás az irányadó.

2. Ha a kölcsönösen kicserélt javak ingatlanok, vagy azok egyike ingatlan, az okiratra ívenként 1 K-ás bélyeg teendő, a jogügylet után pedig:

a) ha a szerződésben az illeték fizetésére nézve azon megállapodás történt, hogy a cserélők az illetéket fele-fele részben fizetik, vagy hogy az egyik tartozik az egész illetéket fizetni, a nagyobb értékű ingatlan értéke után számítandó 4·3% illeték, a cserélő felekre fele-fele részben, illetve az egyik félre az egész, de egyetemleges joghatállyal szabandó ki. Természetesen, ha a szerződésben foglalt érték a minimális értéknél kisebb, az utóbbi képezi a kiszabandó illeték alapját.

b) Ha a szerződésben az illeték fizetésére nézve nincsen külön megállapodás, vagy az van kikötve, hogy mindegyik fél a cserébe kapott ingatlan értéke arányában tartozik az illetéket fizetni, ez esetben — ha az elcserélt ingatlanok egyenlő

¹⁾ Folyó év október havában megjelenik kiadásunkban a háztulajdonosok érdeklő minden irányban felvilágosítást nyújtó lexikon-szerű „Háztulajdonosok Almanachja és Naptára 1905 évre“ című nagy munka. Ezen Almanachunknak egyik közérdekű részét a „Pénzügyi utmutató“ fogja képezni. Szemelvényül szolgáljon ezen most közölt részlet.

²⁾ III. dijj. = illetéki dijjegyzék, a bélyegtvény különös része.

Légfűtési készülék cserépkályhákhöz 40—50 százalék tüzelőanyag megtakarítással
TAKÁCS GYŐZŐ és TÁRSA magánmérnöki iroda — BUDAPESTEN, VIII. ker., Kerepesi-ut 40. szám alatt
 Berendeztetett iparszarnokban, igazságügyi- és honvédelmi minisztériumokban.

értékük — mindegyik az egész ingatlan értékétől számított 4·3% illetéknek fele-fele részét egyetemleges joghatállyal tartozik fizetni. Ha az elcserélt ingatlanok értéke nem egyenlő, hanem az egyik cserélő az értékkülönbséget ráfizetéssel vagy ingók átbocsátásával egyenlíti ki, ez esetben az, ki a kisebb értékű ingatlant kapja, fizeti a kisebb ingatlan értékének felétől számított 4·3%-át, a másik pedig, ki a nagyobb értékű ingatlant kapja, fizet ezen utóbbi ingatlan értékének az előbb említett cserélőt terhelő illeték alapjául vett értékkel kisebbített összege után ugyancsak 4·3%-ot, úgy, hogy a két cserélő által összesen fizetendő illeték alapját a nagyobb értékű ingatlan teljes összege képezi. Pl.: A. cserébe adja B.-nek 60.000 K. értékű ingatlant, melyen 20.000 K. teher áll fenn s ezen tehermentelt B. magára vállalja. B. viszont cserébe adja A.-nak 28.000 K. értékű ingatlant tehermentesen és ráfizet készpénzben 12.000 K.-át. Vegyük a) esetben mindkét ingatlanak minimális értéke kisebb; b) esetben A. által cserébe adott ingatlan minimális értéke 70.000 K.; a B. ingatlanáé pedig 30.000 K.

Az a) esetben fizet:

A. 46.000 K. 4·3% = 1978 K.-át,
A. 14.000 K. 4·3% = 602 K.-át.

A. és B. által együttesen fizetett illeték megfelel a nagyobb értékű ingatlan értékétől (60.000 K.) számított 4·3%-nak.

A b) esetben fizet:

A. 55.000 K. 4·3% = 2365 K.-át,
B. 15.000 K. 4·3% = 645 K.-át.

A csereszerződés után járó illeték kiszabásánál mindenkor az egyik által cserébe adott ingatlanok értéke az átvállalt terhek és a ráfizetés összegezendő s ez alapon megállapítandó, hogy a csere mérlege egyenlő-e, illetve, hogy a nagyobb ingatlanok mi a tulajdonképeni értéke. Pl.: A. cserébe adja B.-nek 20.000 K.-a értékű ingatlant és ráfizet 12.000 K.-át készpénzben, ennek fejében B. cserébe adja A.-nak 60.000 K. értékű, 40.000 K. tartozással terhelt ingatlant. Ez esetben a mérleg lesz: B. kap 20.000 K.-át ingatlanban, 12.000 K.-át készpénzben, azaz összesen 32.000 K.-át; A. ellenben csak 20.000 K. tiszta értéket, miből nyilvánvaló, hogy a nagyobb ingatlan értéke nem 60.000 K., hanem 72.000 K. s ehhez képest A. fizet 62.000 K.-tól, B. pedig 12.000 K.-tól 4·3%-ot.

A minimális érték alapul vételénél sem a ráfizetés, sem a teherátvállalás, sem a mérleg felállítása folytán mutatkozó különbség a minimális értékhez hozzá nem számítható.

Ha ingatlanokért ingók cseréltek el, csak az ingatlan értéke után számítható (4·3%-os) illeték, az ingóságok átruházása után a III. fok-illeték nem jár (1600/890 p. b. h.)

Midőn az elcserélt ingatlanok egyike a magyar korona területén, másika pedig az osztrák területen fekszik, mindegyik fél az általa átvett ingatlan teljes értéke után fizeti az illetéket. (Egyezmény 4. §. b. sz.)

Az előbbi birtokváltozás kisebb-nagyobb közelsége alapján a 4·3%-os illetékre nézve illetékmérséklésnek nincs helye. (1887. évi 45. t.-c. 1. §.)

Budapesten fekvő ingatlanoknak csereszerződés után való átruházása esetén a székesfőváros részére mindegyik ingatlan után külön-külön 1%-os illeték fizetendő.

Első leánykiházasító egyesület m. sz. v. Budapest. (Gyermek- és életbiztosítási intézet.) Ez év április hónapban 1.615.200 kor. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.284.600 kor. értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében 55.123 kor. 49 fill. fizettetett ki 1904. január 1-től 1904. április 30-ig 6.987.400 kor. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 6.009.600 kor. értékű új biztosítási kötvény állított ki; biztosított összegek fejében 264.383 kor. 60 fill. fizettetett ki.

KUTTNER MIKSA

Specialista, főző-tűzhely-összekötéssel vagy saját tűzhelyvel. Gőz magán- és nyilvános fürdő melegvízkészítő berendezésekben.

légszusz. vízvezeték- csatornázás- és épület-bádogos vállalkozó
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 109. sz.

Vállalat; jókarban tartási bérletekre, évi utólag negyedévenkénti fizetendő általánosságban.
Telefon: 71-71.

A városi vasutak reformja.

Lovass Zsigmond, Nagyvárad város főmérnöke, egy rendkívül érdekes, alapos és okos tanulmányt írt a fenti címen, mely már csak azért is figyelemreméltó, mert a „vidékről” ritkábban hallunk vagy olvashatunk a szakember minden tudásával megírt oly közérdekű munkát, melyet székesfővárosunk elsőrendű műszaki közege is büszkén nevezhetne magáénak, ha ugyan megírta volna. Székesfővárosunk főtisztja kara azonban, sajnos, oly kevéssé foglalkozik, vagy mer foglalkozni, publicisztikailag is csak, közérdekű kérdésekkel és rámutatni egyes bajokra, melyek akárkinek hibájából is keletkeztek legyen, — hogy a nagyközönség csak akkor vesz elhibázott közintézményeinkről tudomást, ha azok a közéletben már mely sebeket ejtettek.

Székesfővárosunk sok jövedelmező forrást alig számba vehető ellenszolgáltatásért jól protegált vállalatok vagy vállalkozóknak juttatott, de azonkívül még a nagyközönség természetes és szükségszerű kívánalmait és jogos érdekeit is figyelmen kívül hagyta, úgy hogy ezzel is drágává tették az életet és Budapest — meglehetősen szegénysége mellett — a kontinens legdrágább városává lett.

Ilyen intézmények a közúti vasutak vállalatai, melyek előnyös szerződéseikkel oly monopoliumot élveznek és a közönséget magukkal szemben annyira tehetetlenné tették, hogy bámul a külföldi, ha látja, hogy Budapesten 12 fillérért csak 1—2 kilométernyi utat tesz meg, míg más városokban kevesebb pénzért ötször oly hosszú utat lehet megtenni.

Ez okból igen időszerű Lovass tanulmánya, aki a közönségre nézve igen méltányos ajánlatokat ajánl, — anélkül, hogy ezáltal a közúti vállalatok kárt szenvednének.

Álljon itt — szerző külön engedélyével — a jeles szakmunka kivonatban, mely kiváló figyelmet érdemel:

Székesfővárosunk, melyről bátran elmondhatjuk, hogy amerikai gyorsasággal lett világvárossá, melyet a messze külföldről is példa- és tanulmányként szívesen felkeresnek, — közlekedési eszközök tekintetében, bár sok tekintetben elsőrangú helyet foglal el, — mégis hibákban bővelkedik és sok tekintetben tökéletesítendő és tökéletesíthető.

Hogy bár elül vagyunk, még jobban előre kell törnünk, e feladatot hamar felismerte Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, ki számos feladata közt székesfővárosunk közlekedési viszonyainak javítását elsőrendű fontosságúnak felismervén, azonnal hozzájárított városi vasutainknál a kellő sorrendben ama kérdések fokozatos megoldásához, melyek arra hivatják, hogy egy világváros eme egyik legfontosabb berendezései a nagyközönség mindazon igényeit kielégítsék, amelyeket jogosan támasztanak és egyszersmind oly fokozottabb igények is kielégíttessenek, melyek a nagyközönségnél nem, hanem csak az élesebb megfigyelőnél nyilvánulnak.

Mint ismeretes, székesfővárosunk vasutjainál az utolsó időben a reformok elseje az volt, hogy az állóhelyek a kocsik belsejében megszűntek, miáltal a forgalmi eszközöknél, mely természetesen kényelmi is, a kocsik belsejében a tartózkodást és általában kellemessé is tette.

Minthogy azonban állóhelyek még mindig vannak és éppen a kocsik azon részén, hol a fel-leszállás a mozgást legjobban akadályozza, azért az eddigi intézkedés nem tekinthető véglegesnek, befejezettnek.

Az ideális állapot természetesen az összes állóhelyek megszüntetése lenne; de ez esetben a rendkívüli forgalmak sima lebonyolítására a kocsikat már oly nagy mértékben kellene szaporítani, hogy az abba fektetendő óriási tőke, mely az év legnagyobb részén — a rendes forgalomnál — holt tőke gyanánt paragon heverne, talán túlzott áldozatot igényelne. A rendkívüli alkalmakkor fennálló torlódások, kellemetlenségek helyett célszerűbb lett volna az „arany középút”, a belső és külső állóhelyek redukciónal való fentartása.

30

koronáért készítik mérték után elegáns férfi-öltönyt vagy felöltőt a legújabb divat szerint; a legizésesebb kivitelben, a legfinomabb gyapjuszövetekből.

Fischer Ernő

férfi szabó.

VIII., Német-utca 40.

Egy további követelmény, melynek egy jó városi vasutnak meg kell felelnie, az, hogy a közlekedést a közbiztonsági szempontból megengedhető határokon belül gyorsan bonyolítsa le.

E szempontból is elegendő panaszunk lehet városi vasutaink ellen; mert a nagyvárosi ember ideje drága lévén, — legtöbbször a vasutat nemcsak kényelmi, hanem időmegtakarítási szempontból használják és ígyformán a közönség megkövetelheti, hogyha már oly drágán kocsizik, mint sehol Európában, akkor készpénzért az ellenértéket, az „időt“ kapja meg. És itt rá kell mutatnom ama visszasságra, mely a közlekedési eszközöknél a menetsebesség tekintetében fennáll. Míg a városban folyton szaporodó autók menetsebessége még a gyorsvonatok 60—70 kilométeres sebességén is túltesznek és megengedett, addig a városi vasutak átlagos sebessége talán 10—15 kilométer közt van megszabva, holott az autók sokszorosa veszélyesebb a városi vasútnál.

A menetsebesség tehát mindenestre bátran fokozható.

A sebesség fokozásának további és pedig ártatlanabb módja az átlagos sebesség növelése a felesleges megállóhelyek megszüntetése által, mely reform éppen most szintén tanulmány és megoldás alatt áll.

A megállóhelyek száma tekintetében nálunk a vasutak valóban már túlzott figyelmesek a közönséggel szemben. A sok közül csak egy példát említek, hogy a „Városi Vasút“ Erzsébet-körúti szakaszánál a New-York palotától a technológiai múzeumig mintegy 250 m. hosszú szakaszon minden oldalon külön-külön négy-négy megállóhely van.

Habár a megállóhelyeknél az utcakeresztezők mérvadó, mégis egy bizonyos minimumon alul — de általában 300 méteren alul — nem kellene megállóhelyet létesíteni.

Székesfővárosunkban két közúti vasút van és pedig röviden: a „Városi“ és a „Közúti“, melyeket egészen természet-szerűleg konkurrens vállalatoknak kell tekinteni. Ámde a nagyközönség nagyon kevés hasznát látja konkurenciának, mert a szakaszok és viteldíjak megállapításánál egyik társaság sem veszi figyelembe a másiknak vonalait; hanem mindenkor csak saját vonalait; önállóan, függetlenül rendelkezik és rendezkedett be, pedig ismétlem: az, hogy a különféle vonalak két társaság tulajdonát képezik, ebből nemcsak hátránynak nem szabadna, de igenis csakis előnynek kellene a közönségre háramlani.

Hogy eme helytelen független rendelkezést illusztráljam, rámutatok egy-két példára.

Bár a szakaszhatárok megállapításánál az átlagos távolságon felül a keresztező, útbaeső főbb más irányú közlekedési vonalak, gócpontok, melyekből más fontosabb útirányok vezetnek, mérvadó; — mégis például a „Közúti“-nak Pálffy-tér—Lipót-körút—Váci-körúti vonalán nem állapított meg szakaszhatárt a nyugati pályaudvarnál, hol a „Városi“ kezdődik a Teréz-körút felé, hanem igenis a szakasz a Központi Város-házig tart.

Avagy például a „Városi“ vasútnál a Podmaniczky-utcai vonalnál a szakaszhatár a Városligettől számítva nem a Váci-körútnál van, hanem a Teréz-körútnál.

A nagyváros közlekedési eszközének azonban nemcsak kényelmes és gyorsnak, hanem olcsónak és igazságosnak kell lennie.

Sehol Európában ily magas, drága viteldíjak nincsenek, mint nálunk. Németország legtöbb városában 10 filléért sokkal nagyobb utat tehet meg az utas, mint nálunk.

A viteldíjak mérséklésének egyik legfontosabb módja a „szakaszrendszer“ létesítése, melylyel a várost behálózó nagy vonalak kisebb részletekre, „szakaszok“-ra felosztatnak és amelyekre kisebb, pl. nálunk 12 filléres minimális ár állapított meg. Előnyös a nagyközönségre, ha mindenütt szakaszok vannak rendszeresítve.

A szakaszrendszer helyes elveken nyugvó megállapítása, beosztása, helytelenül van szervezve.

Ezen a bajon segíteni maig tudomásom szerint még sehol sem tudtak, pedig a módja rendkívül egyszerű, amint ez alább közlendő rendszerrel igazán egyszerűen megoldható.

Elhibázott azon alapelv, — amint jelenleg van, — hogy a szakaszhatárokat eddig mindig a vonalak keresztező helyei, az átszálló helyek képezik, amely visszás helyzet még csak fokozódik azzal, hogy minden társaságnál a szakaszhatárt a saját vonalának kereszteződési helyei képezik.

Rendkívül igazságtalan, semmivel sem indokolható azon alapelv, hogy az utazás átszállással, tekintet nélkül az út hosszára, drágább mint a közvetlen átszállás nélküli. Hol itt a logika; midőn ma egy rövid út kellemetlen átszállással drágább, mint egy hosszabb átszállás nélküli, tehát kellemesebb út? Hogy minő abszurdumot rejt magában a mostani rendszer e hibája, ezt talán jól illusztrálná ama analog eset, hogy ha például a Budapest, Bécs—Grázi vonalon többszöri útközben kellemetlen átszállásokkal egybekötött rövid utazás drágább lenne, mint ugyanazon vonatnál, Budapesttől egészen Párisba szóló jegy egy direkt kocsi, — melynél Budapesten beleülve — Párisig egyetlen egyszer sem kellene átszállani.

Az átszálló jegy mindenkor feltétlenül drágább, mint a közvetlen irányú jegy.

Hogy ezt példával illusztráljam. A Teréz-körúton az Octogon-tértől átszállással a király-utcai Csengeri-utcai sarokig már 16 fillér, habár a Teréz-körút király-utcai átszálló hely nem képez egyik irányban sem szakaszhatárt.

Hogy mily kellemetlenül drágán csoportosulnak a díjtételek a mostani szakasz-rendszerrel, különösen ha még oly kis útnál véletlenül két társaság vonalait kell használni, az közismert tény.

A prágai városi vasútnál, vagy annak legalább némely részén, időszertí díjak vannak megállapítva. Eszerint díjtételek állapíthatók meg: negyed, fél, háromnegyed, egész órára és célszerűek lehetnek oly időjegyek, melyekkel például 1—2 órán belül bármely vonal használható. De a rövid időre szóló időjegyek ellen ama jogos érv hozható fel, hogy még kisebb forgalmi akadályok is befolyásolhatják a jegy érvényességét.

Szabatosabban és célszerűbben állapítja meg a jegy érvényességét a távolság szerinti díjszabás, mely általánosan elterjedt s csaknem mindenütt alkalmaztatik.

Úthosszak alapelvén nyugszik a szakasz-rendszer is, mely általánosan használt.

A jelenleg nemcsak Budapesten, hanem mindenütt a külföldön ama elv szerint vannak a szakaszok csoportosítva, hogy egy hozzávetőlegesen megállapított bizonyos távolság szerint az összes vonalak egyes szakaszokra felosztatnak, melyek egyenként egymás után következnek. Eszerint egy-egy szakaszra az olcsóbb (12 filléres szakaszjegy érvényes, de a szakaszhatár átlépésénél már magasabb díjtételű (16, illetve 20 filléres) jegy váltandó.

Ezen mindenütt használt rendszert, habár első pillanatban egyszerű, célszerű, természetes és olcsónak látja a felületes szemlélő; de aki mélyebben beletekint, észreveszi a lényeges, a burkolt hibát, mely oly drágaságot foglal magában, melyet mindenki a gyakorlatból eléggé ismer.

Az egyes szakasz-rendszer hibái oly nagyok, az abból eredő nagy és igazságtalan díjtételek oly jelentékenyek, melyek a már fentebb elsorolt hibákat messze felülműlják.

A helyzet ma t. i. az, hogy míg pl. a „Közúti“-nak Váci-, Károly-körút vonalán a nyugati pályaudvartól a Kerepesi-útig terjedő szakaszért 12 fillér a viteldíj mintegy 2000 méternyi útért, addig ugyanazon vonalon a Dohány-utcaától a Múzeumig 480 méter utért már 20 fillér jár.

Még feltűnőbb az igazságtalanság és az abszurdum a még külső olcsóbb vonalokon (pl. Külső váci-úton stb.). Mert ott 3—4 kilométernyi útért jár 12 fillér, de mihelyt a legrövi-

Ki akar jól rágni!

Fogak 2 frttól

és teljes fogsorokat rágásra beilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eltört és nem jól illő fogsorok javítása két óra alatt 1 frttól. Amerikai fogműterem-tulajdonos.

Kovács I. gróf Hadik-palota Károly-körút 9., II. em. 8.

Található reggel 9-től órától délután 6 óráig vasárnap és ünnepnapokon is.

debb 200—300 méternyi úton a szakaszhatárt átlépjük (közbe fogjuk), már jóval nagyobb díj jár. A nagy vasutakon ily szembeötlő hibák elő nem fordulnak; mert ott a díj tényleg (közel) arányos a megtett úttal.

Röviden megemlítendő, hogy míg a „Városi“-nál a 12 filléres díj után a 16 filléres magasabb díj következik, addig a „Közútinál“ a 12 filléres díj után mindjárt a 20 filléres díj következik, ami épenséggel nem előnyös a közönségre, sem nem mutatja az egységes rendezést.

Mi a teendő tehát, hogy a városi vasutakon a díjszabást mindenütt egységes alapon, igazságosan és egyszerűen rendezzük?

Az egész városi vasúthálózat egy minimális (például 12 filléres) díjtételnek megfelelő alaphossz célszerű megválasztásával teljesen ujonnan szakaszokra osztandó az új kettős szakaszrendszer elve alapján, melynél egyszersmind az átszállójegyek külön (magasabb) díjtételei természetesen elegendőek.

A helyes szakaszrendszer beosztásánál első sorban a normális szakasz alaphossza állapítandó meg, mely a mi viszonyainknál, 12 filléres alapár mellett, 2000—2500 méter körül lehet; amelytől azonban a szakaszhatárok közelében levő főbb keresztező utak és közlekedési gócpontok, új útirányok folytán némi eltérés megengedhető.

Hogy egy példával e módszert bemutassam, csak helyes lehet az, hogy valamint pl. a „Városi“-nál a nyugoti pályaudvartól a Népszínház-utcáig 12 filléres díj jár, éppen úgy indokolt például, hogy ugyanazon útirányon a Király-utcától a Baross-utcáig szintén 12 fillér járjon.

E módszerrel egyszer és mindenkorra ki van zárva ama anomália, hogy egy legrövidebb úton (közbefogva) már a magasabb díjtétel volna érvényes.

Mert most csak akkor és oly, már jóval nagyobb minimális úttért jár a magasabb díjtétel, ha már két szakaszhatárt teljesen közbefogunk; míg eddig, vagyis a most érvényben levőnél már egynél.

A gyakorlatban oly világos, egyszerű dolog, hogy a kettős szakaszrendszer behozatala semmiféle nehézséggel, komplikációval nem jár és a jegyek kiadása, ellenőrzése egészen hasonló a mostanihoz.

Tanulmányát Lovass e szavakkal fejezi be:

Meggyőződésem, hogy e röpiratban tisztán a gyakorlati életből merített és annak szánt több oly gyakorlati új eszmét fektettem le, amelyeknek a városi vasutak üzemében való átültetése, megvalósítása egy csapásra nemcsak nálunk, de mindenütt helyes és egészséges átalakulást és lendületet van hivatva létrehozni, amelyet nemcsak a városok közönsége fog megelégedéssel fogadni, de amely reformokat a vasutaknak is a közönség jogos igényeinek mielőbbi kielégítésére mielőbb életbe kell léptetni.

Az itt elmondott fontos és új reformok alapján székesfővárosunk, valamint az összes külföldi városi vasutak forgalmi viszonyai célszerűen átszervezhetők.

Csakis ha az elmondott szükséges reformokat, különösen pedig az új kettős szakaszrendszert is meghonosítottuk városi vasutainknál, csakis akkor fogjuk mi, mélyebb és élesebb megfigyelés és tapasztalat mellett is székesfővárosunk vasutait műszaki, forgalmi és egyéb berendezések tekintetében oly tökéletesnek és mintaszerűnek elismerhetni, mint aminőnek a külföld már régóta tartja.

ÜZLETI HETISZEMLE.

A gazdasági helyzet.

Már hosszabb ideje annak, hogy számot adtunk a gazdasági helyzetről. S még most sem foglalkozhatunk olyan mozzanatokkal, amelyek valamely fejlődésről, fellendülésből vagy legalább is határozott irányzatról tennének tanúságot.

Az általános külpolitikai viszonyokban az elmúlt hetekben nem volt oly momentum, amelyik a gazdasági helyzetet bármely irányban befolyásolhatta volna. Az orosz-japán háború fejleményei eddigelé a kívülálló hatalmakat nem birták rá olyan lépésekre, melyek a szigorú semlegesség határait átlépték volna, s így a háború a gazdasági viszonyban sem lehetett hatással. A francia kormány vatikáni konfliktusa s egyházellenes működése magától értetődőleg kizárólag politikai jelentőségű.

Bennünket az elmúlt hetekben gazdaságilag különösen a vasutasok sztrájkja érintett. A sztrájk alkalmával éreztük csak igazán azt az óriási gazdasági erőt, melyet a vasút képvisel s a mi véleményünket is kifejezte az annak idején megintertwiewolt külföldi vasúti kapacitás, midőn kijelentette, hogy a hatalommal szemben bármilyen erőszakos fellépés jogos lehet, de a vasutnak mennie kell. Más kérdés viszont az, hogy a sztrájk elnyomásának módja, az egyéni szabadságnak ismételt történt flagrns megsértése az az eszköz-e akkor, midőn az elhibázott rendszer következtében sok év keserősége, ha talán elhibázott módon is, de jogosan tör ki. Reméljük azonban, hogy a magyar bíróság és a kormány is most már igyekezni fog igazságossággal és jóakarattal fátyolt vetni a szomorú eseményekre.

Gazdasági helyzetünket kínos bizonytalanságban tartotta a szomorú termés kilátás. A hatás még intenzívebb volt mint talán máskor, mert bizonyos irányból szükségesnek látták a kilátásoknak legsivárabb kiszínezését. A múlt héten azután megjelent a földművelési miniszterium hivatalos becslése, mely egyszerűen végét vetette az alaptalan híreszteléseknek. Igaz ugyan, hogy az idején terméseredmények jóval alatta lesznek a múlt éviéknél, de nem olyan mértékben lesznek rosszak, mint azt híresztelték. A múlt évi jó közepes termés helyett gyenge közepes termésre van kilátás s circa 10 millió métermázsa visszaesés fog mutatkozni.

Az állami beruházási javaslatok hatása mindeddig nem nagyon mutatkozott, az állami hitelműveletek még előkészítésben vannak.

Az általános pénzvizonyok nálunk jelentékenyen megszilárdultak, aminek részben járadékainknak a külföldről történt visszaözlése, ez pedig főleg az új magas kamatozású orosz és japán kölcsön kibocsátására vezethető vissza, másrészt azonban a Rotschild-csoport is nagyobb összegeket tart lekötve az új járadék kibocsátás céljára. A kereskedelmi szükséglet ugyan még nem nagy, de nincs kizárva, hogy azon esetre, ha az aratások után ezen a téren is fokozott igények lesznek, úgy a bankkamatláb fölemelése bekövetkezhetik.

Az értékpapír-piacon mind nagyobb mérvű a pangás, az üzlettelenség. A kedvezőtlen aratási kilátások és a japáni sikerek állandóan deprimálják a tőzsdét, s hogy nagyobb áresések nem következnek be, az csak a teljes üzlettelenségnek tudható

Központi szálloda

Budapest, VII., Baross-tér 23. sz.

==== a keleti pályaudvarral szemben. ====

Elsőrangú szálloda. Csupa utcai szobák. Olcsó árak. Kifogástalan kiszolgálás. **Kávéház** és **étterem.** — **Színház után friss ételek.**

PÉNZI

földbirtokosoknak

4°/o-ra.

Készpénzben folyósítunk kölcsönöket a birtokok érték 75—85 %-ig, II-od helyre 5 % kamat mellett.

isztviselek,

katonatisztek

minden 1000 korona kölcsön után tőke- és kamat-felrészletre havonta

10 év	tartamra	circa	11 K
12 "	"	"	10 "
15 "	"	"	9 "
20 "	"	"	8 "

Tájékoztató,

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800 K	fiz. után kap ca. 1500 K
2000 "	" " " " 2800 "
2200 "	" " " " 4000 "
2400 "	" " " " 6000 "
2600 "	" " " " 6500 "
2800 "	" " " " 7000 "
3000 "	" " " " 10000 "
4000 "	" " " " 12000 "
5000 "	" " " " 12000 "
6000 "	" " " " 14000 "

Katonatisztek

házasági övadeknek 50 —70 %-ig 5 1/2 % mellett

váltókölcsönt

4—5 évi törlesztésre.

KEZESNÉLKÜL

4 1/2 %-ra 200—400 koronáig

BUDAPESTI HÁZAKRA

II-od helyre. Felvilágosítás vagy propektrist ingyen küld

Országos Földhitel- —

— közvetítő Vállalat BUDAPEST, Erzsébet-körút 2.

be. A játékpapiroktól ilyen körülmények közt a közönség teljesen távol tartja magát, a tőkepenzesek pedig a jó kamatozású járadékokban elég kedvező vételeket eszközölhetnek. Ezért vált különben első sorban könnyen lehetségessé a mostanában nagy összegben piacra került járadékok felvétele.

Az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződés megkötése tárgyában is mostanában kezdődtek meg a tárgyalások. Ezen fontos tárgyalások vezetésével Szögyén-Marich nagykövetünket bízták meg. Hisszük, hogy legalább az állategészségügyi egyezménynél sikereket érhetünk el.

A delegációk megszavazták a 400 milliós hadi kölcsönt s miután egyrészt biztosítva van az, hogy a magyar ipart a kvóta arányában okvetlenül megrendelésekben részesítik, másrészt az állam hozzájárulásával Fiumében egy állami torpedónaszád-gyár létesítése is befejezett dolog, hát remélhetjük, hogy legalább kis részben visszatérül valami az óriási áldozatokért.

G. A.

A bibi. „Nagyszerű az új lakásunk“, ujságolta H. a fiatal asszony barátnőinek társaságában. „A szobák nagyok, szépek és világosak és mindent oly jól lehet elhelyezni. Nem pompásan néznek ki a terítők és a takarók a bútorokon? A magas és széles ablakok oly jól illenek az én szép függönyeimhez és a tapéta a legujabb divatú, Eckmann tanártól való, egyszóval, van okunk örülni, hogy erre a lakásra találtunk. Nem gondolja Ön is Y-né?“ „Én nem tudok magamon segíteni.“ válaszolta a kérdező, egy tapasztalatokban megőszült hölgy. — „Én az árt, amit Ön mondott, nagyon keveslem. De majd meglátja, lesz ennek a lakásnak valahol „bibije“. „Óh, a tulajdonos egyedül azért és csakis azért szabta az árt oly alacsonyra, mert bízik, hogy bennünk jó és hű bérlőkre talált! — De mi az, oly nagy füstszag van, pedig mi egy cseppet sem fűtöttünk be?“ „Mi is épen így vagyunk!“ gondolta Y-né. „Nem látja ön azt a vastag füstgomolyagot, a mi a kályhájukból kitudul? A kémény nincs rendben!“ Egy perc alatt megtelt a szoba füsttel. A háziasszony kénytelen volt még egy ablakot kinyitni és a hölgyek kényszerülve voltak a szobából távozni. Eközben tűnt ki, hogy a fölöttük lévő emeleten tüzeltek. A füst pedig a kevés huzat és a gyors kihűlés folytán ahelyett, hogy kihúzódna — leszáll. A gyorsan előhívott háztulajdonos pedig a fiatal asszony kifakadásaira csak annyit mondott: „Na igen, néha egy kicsit füstöl, de télen, amikor rendszeresen fűtik, csak reggelenként szokott füstölni, mikor begyűjtanak és ha szél van!“ „Csak reggelenként és ha szél van! no ez épen elég! Ki bírja ezt kiállani?“ „Ugyan, az a kis füst semmit sem árt. Én már megpróbáltam mindent, de nem használ.“ Ezzel elment. Felindultan tértek a hölgyek vissza a füstös szobába. Óh, mi látvány! A füst már majdnem kihúzódott, de visszamaradt egy sajátságos koromszag és mindenütt a bútorbehúzatokon, takarókon, párkányokon és a falon vastag koromréteg feküdt. És ami legrosszabb volt, a kanári, amire előbb senki sem gondolt, megfulladt. A társaság alapjában meg lett zavarva és a szoba is alapos tisztogatást igényelt, mielőtt a sok finom koromrészecskéktől meg lett tisztítva. Hát hogy lesz ez majd télen! Nem maradt más hátra, mint lakást változtatni, pedig olyan szép volt. — Véletlenül másnap, amint az ujságban lakás után néznek, ime — mi az? „Nincs kályhafüst többé? J. A. John, A. G. Wien IV/1, Franzberggasse 8, I/46. — szabadalmazott kéménytoldó készüléke kizárja azt teljesen.“

Ez volna csak a szabadulás módja. Gyorsan előadták a háztulajdonosnak a dolgot. „Ugyan mit, az sem használ semmit“ volt a felelet. „Igen, de gondolja csak, 220000-szorosan kipróbálva“. „Ön nem kockáztat semmit, a készüléket próbára is szállítják.“ „Óh, a próba is pénzbe kerül.“ „Jó, akkor kiköltözködünk.“

A tulajdonos belátta, hogy bérlői nem fognak megbarátkozni a füsttel. De kiköltözni engedni — az nem jó volna. Végre is elment a vaskereskedőhöz és tudakolta a készülék árát. „De kérem, az nagyon drága.“ „Kérem, Ön csak akkor fizeti meg, ha használ, különben csak a fel- és leszerelési költséget, ami nagyon csekély, fizeti meg. Ha pedig használ, akkor, ha kétszeres ára volna, akkor se drága, mert Önnek a füstzavarok miatt örökös baja és kára van.“

„Hát jó, végre is jobb lesz megpróbálni, mint kiköltözni hagyni őket, legalább látják a jó szándékot.“

„Azt gondolom, Önök ki akartak hurcolkodni?“ kérdezte J-né. „Igen, akartunk, de az utolsó pillanatban a háziúr elhatározta, hogy még egy próbát tesz a John-féle kéménytoldó készülékkel. Kérem, jöjjenek csak ki az udvarra. Látják ott fönn azt a forgatható készüléket? A háztulajdonos ugyanis minden kéményére John-féle kéménytoldót tétetett és amióta ezek a készülékek fennt vannak, nemcsak hogy nem füstöl, sőt még a kályhában és a tűzhelyen a tűz is jobban ég, mint szokott és a tüzelésre és fűtésre is sokkal kevesebb tüzelőanyag kell, mint azelőtt.“

John-féle szabadalmazott kémény- és szellőztető toldó-készülék.

Egyedüli képviselő Budapesten: Gál és Fodor., Váci-körut 44. és Teréz-körut 26.

Utalunk egyúttal az erre vonatkozó, lapunkban megjelenő hirdetésre.

Az emberiség legnagyobb jóttevője. Terjesszék a hírt polgárok és polgárnők, hogy van egy biztos szer, nedves lakások szárazzá tételére. Nedves falak a lakásban! Micsoda fészke a különféle betegségeknek, és egynéhány fillér költséggel, mily könnyen elháríthatók; száraz lakás! mily jótémény, mily előny! Háztulajdonosok, használjátok ezen szert és nem fog egy lakás sem kiadatlan maradni, hisz senki sem akar nedves lakásba költözni és ezáltal egészségét és butorait tönkre tenni.

Ezen bajon úgy segítünk gyökeresen, ha kisebb-nagyobb tömegben jelenlevő alkálium, mész és magnézium sók hygroszkópiái tulajdonságait eltávolítjuk, — ez pedig csak a **Montanin fluat** használata által lehetséges.

A Montanin fluat szagtalan és színtelen, vagy legföljebb gyöngye zöld fényűre festett folyadék. Ez hideg vízzel minden módon keverhető, nem tartalmaz mérgező anyagot és főként még a kovasav és siliko fluoridokból áll.

Ezen szer által a falakban előforduló savak hygroszkópius tulajdonságai megsemmisülnek, amennyiben a kovasavakból és a földalkaliak segítségével nehezen oldható vegyületek keletkeznek. A kovasav egy részének kiválása által fluoralkaliak képzése végett szétbomlik, miáltal a falazatok kövek porusai megszűkülnek és a köztük levő mész megerősödik. Gombák és baktériumok, melyek a falazat nehéz és rossz levegőjét előidéztek, a fluoridok által megsemmisítettek. A gombák és baktérium és házi gombák általi újbóli megfertőzés lehetetlenné válik, mivel a fal alkalikus tulajdonságai eltávolítottak és állandóan fertőtlenítő hatással bíró szubsztanciák vannak jelen.

Nem lehet eléggé ajánlani, hogy a nedves falaknak a **Montanin fluattal** száraz állapotba való helyezését minden háztulajdonos megkísérelje. A nedves lakások szárazzá tételét, a rossz levegő és penészképződéseknek a pincehelyiségekből való eltávolítását minden háztulajdonos a házfelügyelője által könnyen eszközölheti; költsége pedig minden \square méter területre 20 fillér. De a szárazzáttétel a teljes siker biztosítása mellett el is vállaltatik olyképen, hogy a költségösszeg 50 % a 4 hó múlva, t. i. ha ezen idő letelte után a fluatalt helyiségek szárazak és tiszták lesznek, fizetendő.

A „**Montanin fluat**“ kizárólag **Knisel Jánosnál, Verbász (Bácska)** kapható, aki prospektust és felvilágosítást készségesen küld.

Szerkesztő-tulajdonos: **Dr. REICHFELD IZOR.**

Ingtatlanok árverése Budapesten.

	helyrajzi sz.	kikiáltási ár	
	1874	662	jun. 16. d. e. 10 ó.
Gerster Béla	a 4197/a	1642	jun. 16. d. u. 3 ó.
Puschnik Ferencz	2841—2842 1	21097	jun. 17. d. e. 10 ó.

Goldstein Adolf

kárpitós, diszitő és lakberendező-vállalat Budapest, Nyár-utca 8.
Elvállal kárpitós és diszitési munkát a leg-
egyszerűbb és legfinomabb kivitelben, mindenféle stylben. Javítások
gyorsan, olcsón és pontosan teljesítetnek. Levelezőlap utjáni megkeresésre azonnal jövök.

	helyrajzi sz.	kikiáltási ár		helyrajzi sz.	kikiáltási ár	
Balla Sámuel	8468	104508	jun. 18. d. u. 3 ó.	Porhaszka József	10639 betét	234 jun. 27. d. e. 10 ó.
Szerváczius Gábor	1976-1977	536	jun. 20. d. e. 10 ó.	Patay István és neje	8714-8717/a	113009 jun. 27. d. u. 3 ó.
	30			Feszél Frityes	8475	77 jun. 28. d. e. 10 ó.
	1509			Dick Ádám	13877 betét	43745 jun. 28. d. u. 3 ó.
Fischer István	1	134846	jun. 20. d. u. 3 ó.	özv. Renkl Tamásné	11261 betét	132598 jun. 30. d. e. 10 ó.
(együttes árverés)	1509				11253 betét	27333 jun. 30. d. e. 10 ó.
Ulmer Rezső és társai	59	200000	jun. 21. d. e. 10 ó.			
	3273	3310				
Reichensberger Ferd.	2484	434				
(háztársaság)	7907	434				
	7908	353373	jun. 22. d. e. 10 ó.			
Gremsberger József	2805	230138				
	9540	214614	jun. 22. d. u. 3 ó.			
Fuchs Karolina	9540/8	245590				
	9540/9					
Szirmay János	1324	231299	jun. 23. d. e. 10 ó.			
	5					
Pártos Gyuláné	5598	249286	jun. 23. d. u. 3 ó.			
Wisinger Mór	12915 betét	62523	jun. 24. d. e. 10 ó.			
	7203	35200	jun. 24. d. u. 3 ó.			
Borbás Gyuláné és társai	4					
	8855	24604	jun. 25. d. e. 10 ó.			
Rosenbaum Fülöp	9431	386478	jun. 25. d. u. 3 ó.			
Buttykay Ákos						

Ajánlkozások.

Az ezen rovatban ajánlkozók a hirdetésben kitüntetett minősítésüket és megbízhatóságukat okiratokkal igazolták, miért is nevezettek háztulajdonos tagtársainknak lemelegebben ajánlhatjuk.

Székes fővárosi (előjárósági) tisztviselő; adó-, vízvezetési-, építésügyekben, stb. teljesen jártas, nős, gyermektelen, róm. kath. vallású, 2-3 szobás lakásért házgondnokságot elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 538

Jenei Bálint VIII., Mosonyi-u. 5. lovas-rendőr, gyermektelen, óvadékkal 534

Szoboda Lajos szerelő és kőműves, nős, gyermektelen, kitűnő bizonyítvánnyal VIII., Práter-u. 48. II. 26. 539

Beszerzési források.

LAKATOSOK.	SZÁRAZ KÁROLY	SCHEIBEL ADOLF	SZABÓ	ARANYOZÓK
CSERI GÁBOR Épület- és tornaszer-lakatos m. Budapest, VI., Felső-erdősor 32. szám. Elfogad e szakmába vágó minden munkát jutányos árak mellett. Javítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek. Takarékműhelyek jóállás mellett készítenek, valamint javíttatnak.	lakatos-mester, Bpest, VIII., Kis-laludy-utca 13. Készít mindennemű takaré- és asztal-tűzhelyeket. Minden e szakmába vágó munkát és javítást pontosan eszközöl.	bádogos, légszesz- és vízvezeték-szerelő Budapest, VIII., Bérkocsis-utca 17. Elvállal légszesz, vízvezeték, fürdőszoba, closet és eső-csatornázási munkákat. Házak évi jókarban tartását és minden e szakmába vágó munkát.	KÖNYA FERENC férfi-szabó. Első budapest-józsefvárosi vegyi ruhatisztító- és javító-intézet. Főherceg Sándor-tér, 1. szám.	BALOGH JÁNOS aranyozó. Budapest, VI. kerület, Gyár-utca 6.
PÁKAY KÁROLY lakatos-mester, Budapest, IX., Tompa-utca 17. B. — Elvállal házak évi jókarban tartását.	GRÜNBAUM EDE lakatos- és kútmester, Újpest, József-utca 9.	GUTSTEIN ADOLF Épület-, díszmű-bádogos, légszesz- és vízvezeték-szerelő, Budapest, VIII. ker., Népszínház-utca 44. sz. Elvállal házak évi jókarbantartását jutányos árért. Javítások gyorsan és olcsón készíttetnek.	REVICZKY SANDOR férfiszabó. X. ker., Kőbánya, Kápolna-u. 1. Golyó- és szurást álló önvédelmi páncél-mellény feltalálója.	SCHMIDT JÁNOS oltárépítő és műaranyozó, Budapest, VIII., Gólya-utca 43. szám. Elvállal mindennemű új és javítási munkákat. Keret- és bútoraranyozásokat is.
CSICSÁK JÓZSEF lakatos-mester Bpest, VII. ker., Cserhát-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást. Készít és raktáron tart mindennemű takaré- és asztal-tűzhelyeket.	SZŐCS JÁNOS mechanikus. VIII., Baross-utca 52. Elvállal mindennemű házi telefon berendezést, kerékpár és varrógép javítást, valamint minden e szakmába vágó munkákat a legpontosabb és legjutányosabb árak mellett.	LOVAY GY. J. Épület-műbádogos, légszesz- és vízmű-berendező, fővárosi házak technikai berendezésének javítási- és rendbentartási szakosztálya Budapest, VIII. ker., Gólya-utca 40. szám.	KÁLYHÁS-MESTEREK	ÉRC-MŰVESEK.
ENZINGER M. REZSŐ lakatos-mester, Budapest, VII. ker. Fhg. Sándor-utca 46. Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Készít mindennemű takaré- és asztal-tűzhelyeket.	HORVÁTH ANTAL lakatos-mester. Budapest, VII. k., Akácfa-u. 6. Elvállal mindennemű lakatos munkákat és javításokat. Specialista füstölő és rosszulstűtő tűzhelyek javításában.	KÖNIG GYULA Budapest, VIII. ker., József-körút 31a. Épület-bádogos, légszesz és vízvezeték berendező. Javításokat is elfogad.	SZARKA JÁNOS kályhás-mester Budapest, VI., Ó-utca 26. Virágserepek minden nagyságban jutányos áron kaphatók.	VANDRÁK LÁSZLÓ bronzműves, Budapest, VIII. ker. Mária-utca 16. Alapítói 1845.
WÁGNER ÁRMIN lakatos-mester, Budapest, VI. ker., Hunyadi-tér 11. szám. Elvállal mindenféle javításokat pontos kivitelben, jutányos árak mellett.	BÁDOGOSOK.	SÓS ISTVÁN bádogos és szerelő, VII., Szövetség-utca 8. Elvállal légszesz-, vízvezeték-, telefon- és villany-csengettyű szerelését.	TAKÁCS JÁNOS kályhás m. Budapest, VIII., Vig-utca 20. sz. ajtó 5., Elvállal mindennemű e szakmába vágó kályha javítást s tisztítást, új kályhák, kályha átrakást, tűzhely, faburkolat, fürdőkáád stb. pontosan és jutányos áron.	WODICKA MIKSA ércáru- és csillárkészítő. Budapest, VII., Dob-utca 32. Elvállal petroleum-lámpák átalakítását, légszesz vagy villanyvilágításra Duplex- és Triplex-lámpák fényképezékre részére kaphatók.
LEDNER J. Épület- és műlakatos-mester Budapest, VII., Kazinczy-utca 9. szám. Elvállal tűzhelyeket, napellenzőket, műrácsokat, redőnyöket, házi-sürgöny és minden e szakba vágó munkákat.	GOLDFINGER EDE Épület- és díszmű-bádogos, Budapest, VIII. ker., Déry-utca 4. Vig-utca sarkán. Elvállal légszesz-, vízvezeték-, fürdőszoba-berendezést és szobasürgöny bevezetést. Javítások pontosan eszközöltetnek. Elvállal házak évi jókarban tartását is.	GOTTSCHALD RICHARD bádogos m. légszesz- és vízvezeték-berendező Budapest, X., Óbánya, Állomás-utca 6.	SVACHULAY SÁNDOR Budapest, VIII., Tömö-utca 8. Kémény- és tűzhely javítási vállalata. Kéménytoldóim alkalmazásával állandó jó légüzamot nyernek a kémények. Kéménytoldóim horganyozva vannak és minden egyes darabnak használhatóságáért állandó kezességet vállalok.	REICHENBERGER KÁROLY rézműves, ércnyomó és vasedény-cinéző Budapest, VIII., Kender-utca 34.
FÉJA MIHÁLY mű- és épület-lakatos, takaréktűzhelykészítő. VII., Budapest, Szövetség-u. 31.	KLEIN SAMU bádogos, légszesz- és mindennemű szakba vágó munkát pontos kivitelben elvállal, valamint házak jókarban tartását is. Budapest, VIII., Futó-u. 41.	GOLDSTEIN GÁBOR Épület- és díszmű-bádogos, légszesz, vízvezeték- és fürdő-berendező Budapest, X., Kőbánya, Jászberényi-ut 13.	HANZLIK BERTALAN kályhás-mester, VIII., Budapest, Kisfaludy-u. 18.	TOMOLAY VILMOS bronzműves, fém- és ércöntő, tűzbeni aranyozást elvállal. — Alapítói 1869. — Budapest, IX., Soroksári-utca 65. szám.
CZAGÁNY JÓZSEF lakatosmester, Budapest, Izabella-utca 6. Elvállal mindenféle lakatosmunkát és ajánlja szab. kő-kiemelő-gépeit.	POSNER FERENC Épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték-, légszesz-, csatornázási vállalkozó Budapest, Baross-utca 118. szám. Telefon 60-97. — Házak felszerelési és bádogos munkáinak évi jókarbantartási vállalata.	GELLERT J. Épület- és díszmű-bádogos, légszesz, vízvezeték-szerelő, Budapest-Kőbánya, Belső Jászberényi-ut 1. sz.	SZORÁDY LAJOS cserep- és kályhás-mester Budapest, IX. ker., Remete-utca 7. II. em. 22. Elvállal új cserep-kályha felállításokat valamint átrakásokat, javításokat, takaréktűzhely kifalazását és kikapasztását, olcsó árban és pontos kivitelben.	REICHENBERGER és NAGY rézműves és cinéző, Budapest, VIII., Légszesz-utca 6. szám. Elvállal mindennemű rézművesmunkákat, valamint réz- és vaspléhedények cinézését a legjutányosabb árak mellett.
ZÁMOLY M. Épület- és tűzhely-lakatos, hatóságilag engedélyezett vízvezeték-, szerelő és vörösréz-konyhadény-készítő Bpest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 14.	FRÄNKEL SÁNDOR Épület- és díszmű-bádogos, elvállal légszesz-, vízvezeték-, fürdőszoba berendezést, valamint házak évi jókarban tartását. Újpest, Csokonai-utca 13.	SZURMAY PAL Épület- és díszmű-bádogos. Budapest, VIII., Baross-utca 123.	OPLITÁN MIHÁLY kályhás mester. IX., Mester-utca 22. szám.	ASZTALOSOK.
		GRÜNWALD MÓR bádogos és szerelő Budapest, VIII., Örménygy-utca 5/7.	ZÁVORY BELA kályhás mester elvállal minden e szakmába vágó kályha javítást, tisztítást és átrakást. IX., Üllői-ut 23., II. em. 20.	KOPERNICZKY PÁL asztalosmester és tolmácskészítő Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 18-20. Elvállal mindenféle asztalos-munkákat.

Állatorvosi rendelés kis állatoknak Erzsébet-körút 2., I.
Öhler Benő állatorvosi rendelő-intézetében.

Kocsis Zsigmond nős, jó bizonyítvánnyal 1500 K esetleg több óvadékkal 540
Csepregy Simon, nős, egy kis gyermekkel; óvadék 2000 K. takarékkönyv. Kerepesi-út 19. fldsz. 15. 541
Pilis András, áll. hiv.-szolga Fővármház-palota I. 55. Azelőtt urasági inas volt, keres házmesteri állást; nős, 2 felnőtt gyermekkel. Óvadék értékpapirokban. 542
Állami hivatalnok, érti a könyvelést, levelezést, keres házkézlelői állást. Óvadék 2000 korona. VIII., Salétrom-utca 9., I., 8. 543

KIADÓ LAKÁSOK.

Testületünk tagjainak lakáshirdetéseit díjtalanul közöljük.

Nyári lakás. Olcsón kiadó a Léderec-telepen, fogaskerekű vasut megállóján egy elegáns, 4 szobás, butorozott, üvegezett nyílt veranda, nyílt terrasz, elő-, cseléd és fürdőszobával, vízvezetékekkel

stb. ellátva. — Kiadó továbbá ugyanott egy 2 szobás, erkélyes lakás szintén butorozva. — Van a telepen tekepálya, hinta és tenispálya a lakók rendelkezésére. Bővebbet az ottlakó tulajdonosnál.

Szép üzlethelyiségek irodának is igen alkalmasak, azonnal kiadók. VII. ker., Bethlen-utca 8. szám. Szép, nagy üzlethelyiség, irodák is igen alkalmas, azonnal kiadó. VIII., Mátyás-tér 5/b szám.

II. em. egy két utcai szobás lakás július elsejére, évi 320 koronáért, és több kisebb-nagyobb lakás augusztus elsejére kiadandó és 2 nagy világos, utcai pincehelyiség, műhelynek vagy raktárnak, külön lejárattal olesón azonnal kiadó. VI., Csángó-utca 8. sz. Értekezés a házfelügyelőnél.

Földszinten 2 nagy udvari szoba, konyha és kamra; I. emeleten 2 udvari szoba, konyha, closet és kamra; II. emeleten 2 udvari szoba, konyha és kamra; III. emeleten 2 udvari szoba, konyha, kamra és closet; IV. emeleten 2 udvari szoba, konyha, külön bejárattal, augusztusra kiadó. VIII. ker., József-utca 5. szám.

Egy szép, tágas urilakás azonnal, vagy augusztus 1-re kiadó, mely áll: 4 utcai, elő-, fürdő- és cseléd-szoba, konyha, éléskamra és minden hozzá tartozó mellékelyiségekből. VII. ker. Bethlen-utca 8. szám.

KALAPKIRÁLY

Elismert specialista 3., 4., 5. koronás férfi és női elsőrangú kalapkülönlegességekben.

Budapest, IV., Eskü-ut 6. Klotild-palota.

Beszerzési források.

KOVÁCS GUSZTÁV
 asztalosmester. Budapest VIII., Mária-utca 23. Butorjavítások jutányosan eszközöltetnek. specialista jégszekrény-készítésben.

Jó butort
 olesón csak készpénzért lehet készvenni és rajz szerint megrendelni **Erdős Miksa** műasztalosnál. Budapest, VII., Kertész-utca 48. (Király-u. sarok).

GRÜNFELD MÓR
 Budapest, VII., Nefelejts-utca 63. Butor és ülő-butor asztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát.

RANYAK JÓZSEF
 épület- és butor-asztalos mester Budapest-Kőbánya, Fűzér-utca 28. szám.

MOCSAI JÓZSEF
 műasztalos. Készít dísz- és lakberendezési tárgyakat saját, valamint adott tervek nyomán. Budapest, Csömöri-út 26.

VASKERESKEDŐR.

HORVÁTH FERENC
 vasár- és szerszám-kereskedő Budapest, Baross-utca 56. sz. József-körút sarkán. Telefon 52-54. Ajánlja magát a budapesti háztulajdonosok és házfelügyelők figyelmébe, vasálásra és szerszámok bevásárlása esetén. Nagy választék van lemez-, öntött- és Meidinger-kályhák, asztal- és takaréklámpák, asztal- és takaréklámpák, ugyszintén kályha-előtábla és széntartókban.

KOCSIGYÁRTÓ

MÓROCZ JÁNOS
 Kocsigyártó. Budapest, Kemény-Zsigmond-utca 7. Elvállal jutányos árak mellett minden e szakmába vágó munkát. Használt kocsikat becserél.

KÁRPIITOS és DISZITÓ

ENGELHARDT MIHÁLY
 Kárpitos és diszitó m. Budapest. Jelenleg VIII., Horánszky-u. 9. sz. Előbb VIII., Baross-u. 1. szám.

TÓTH JÓZSEF
 kárpitos- és diszitó-mester. Budapest, Üllői-út 5. szám. Elvállal minden e szakmába vágó új megrendeléseket, függöny- és szőnyeg feltevéseket, butor-javításokat, átdolgozásokat gyorsan és pontosan

THÉN JAKAB
 kárpitos és diszitó. Budapest, VIII. ker., Práter-utca 9. szám. Elvállal minden e szakmába vágó munkát izléses és pontos kivitelben.

LINKE ANTAL
 tapétázó mester. Budapest, VIII., József-körút 77-79. Elvállal minden e szakmába vágó munkát úgy helyben, mint vidéken.

USAK JÓZSEF
 Budapest. Műhely: VIII., Fhg. Sándor-u. 20. Paplan-, matrác-diszitó. Ajánla magát selyem-, satin-, cachimir rouge- és ereton-paplanok, ruganyos matrácok, valamint löször-, tengerifü-matrácok és szalmazsákok gyors, pontos és szolid elkészítésére.

BERGER GYÖRGY
 kárpitos és diszitó. Alapítottott 1900-ban. Budapest, VIII. kerület, Konti-utca 12. szám. Javítások pontosan és olesón eszközöltetnek.

PUSKÁS SÁNDOR
 kárpitos és diszitó. Bpest, VIII., József-utca 50. Minden e szakmába vágó munkát elfogad, fel-frisítések és javítások házban és házon kívül pontosan eszközöltetnek.

HASENNEGGER ANDRÁS
 kárpitos- és tapéta-diszitó m. Budapest-Kőbánya, X. kerület, Halom-utca 12. szám. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugymint javítások jutányos árak és gyors kiszolgálás mellett.

BAK GABOR
 kárpitos és diszitó. Budapest, X. Kőbánya, Állomás-utca 14.

LÉPORIS JÁNOS
 kárpitos és diszitó Budapest, VIII. ker., József-utca 6. sz.

MACHOVITSCH A. FERENC
 kárpitos és diszitó Budapest, VIII. ker., József-körút 49. sz. Szőnyegek és függönyök tisztításra s a nyári évadon át való megőrzés céljából elfogadtatnak és a szükséges időre pontosan házhoz szállítatnak.

CSERÉPFEDŐK.

WOLF BÉLA
 pala- és cserépfedő vállalkozó Budapest, Kertész-utca 25., I., 10.

DANCS MIKLÓS
 pala- és cserépmester. Specialitásom a különféle tetők és gyári kémények mázolás. Pontos és jó munkáért kezeskedem. Olesó árszámítás. Budapest, VIII., József-körút 10. sz.

HANGSZERÉSZ.

LUKASKA LIPÓT
 elvállal zongora- és pianino-hangolításokat, szakszerű kivitelben, legjutányosabb árban. Budapest, VII., István-út 36. Levelezőlap útján való megkeresésre azonnal házhoz jövök.

KURZ JÁNOS
 hangszer-készítő Budapest, VIII., József-körút 9. szám.

RUHATISZTÍTÓ.

BALOG MIKSA
 férfi- és női vegyszeti ruhatisztító és kelmefestő-intézete. Férfiruha javítások és vasalások azonnal eszközöltetnek. Német-utca 24. Bérkocsis-utca sarok.

ÉPÍTŐ-IPAROSOK.

GEIZER GERŐ
 építő-iparos mester. Elvállal: templomok, paloták, bérházak és nyaralók renoválását és átalakítását; mindenféle kőműves és beton munkákat, valamint épületek évi fenntartását jutányosan eszközli. Budapest, VIII., Német-u. 42.

MAGYAR ISTVÁN
 kőműves mester. Bpest, VII., Dembinszky-utca 19. Mindenféle kisebb-nagyobb építkezést, házjavításokat és átalakításokat elvállal.

FÉMGOMBIPAR

GROSZMANN GYULA
 Első magyar katonai fémáru-gyár Budapest, VIII., Staffenberger-u. 18. szám.

GYÓGYTÁRAK

Arc- és kézápoláshoz a legtekéletesebb szer az általános közkeveltségnek örvendő **Czeller-féle**

IDEAL - CREME

Egy tégely 1 korona. **Ideal-poudre**, egy doboz 1 korona. **Ideal-szappan**, egy darab 1 korona. Kapható gyógyszer-tárakban és drogueriakban.

Főraktár: „SZENTLÉLEK“ gyógytára Budafok.

KÜLÖNFÉLÉK.

MASSZÓR
 és hidegvizgyógykezelő ajánlkozik házakhoz. Erzsébet körút 7. földsz. 4.

MIKLÓS MÁRTON
 ortopéd-cipész. Budapest, VII., Desselwilly-u. 37.

WEISZ MÁRTON
 mázoló-mester. VIII., Rökk-Szilárd-utca 6. Mázoló munkákat a legszebb kivitelben elvállal.

TUTZINGER JÓZSEF
 üvegező és festő. Bpest, VIII., Főherceg Sándor-utca 15. Elvállal festészetet, aranyozást, irásfestészetet üvegre.

CHLADEK ANTAL
 kosárfonó-mester. Bpest, VIII., Vas-utca 16. szám. Raktáron tart és készit mindennemű bevásárlási, ruha-, utazó-kosarakat és gyermekkoscsikat. Javításokat is elfogad.

FARKAS ISTVÁN
 szijgyártó és sport kellékek készítője. Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 5. szám.

PULJANOWSKI GYÖRGY
 litográfus, műrajzoló és szépíró intézet. Budapest, VII., Izabella-utca 3 B.

ASBOTH JÁNOS
 lakás- és ablaktisztító-vállalat. Elfogad jutányos áron és pontos kiszolgálás mellett lakás- és ablaktisztítást, szobapadló beeresztést és fényezést. Budapest, VI., Vasvári Pál-utca 7., II. 12.

FINSTER GÁSPÁR

műfamező. Budapest, VIII., Práter-utca 50. Elvállal: Dekopír fűrészt által minden stílusban; u. m.: áttöréseket és intáziái munkákat szolid, gyors és pontos kivitelben.

KAPÁS JÁNOS
 uri- és női-fodrász Budapest, VIII., Német-utca 15. Előfizetők házon kívül is elfogadtatnak pontos kiszolgálás mellett.

KOHN VILMOS
 épület-üveges, táblaüveg-raktár és mindennemű üveg, porcellán, lámpaárúk, képeretek legnagyobb választékban. VIII., Kerepesi-út 61. sz.

OERTEL VALENTIN
 Budapest, VIII., Nap-utca 3. sz. **Asphaltirozás**. Elvállal kátrány-ponyva, facement tetőzéseket és nedves falak szárazzá tételét asphalt-anyaggal.

SCHÖPF JÓZSEF
 fa-esztergályos és pipaszárkészítő. Bpest X., Kőbánya, Liget-tér 4.

REDER JÓZSEF
 borbély- és fodrász-terme Budapest, Kőbánya, X., Jászberényi-ut 10.

FEHÉR HERMAN
 Ajánlja magát ház és telek eladásának tisztességes uton való közvetítésére. Budapest X., Kőbánya, Bánya-utca 10.

WEISZ DEZSŐ
 villamos csillár-készítő Budapest, VIII., Sajó-utca 10.

KAKUK ISTVÁN
 orthopéd-cipész Budapest, VIII., Német-u. 36. „Romulus“ biztos hatású és ártalmatlan lábizzadás elleni por, melynek 4-5 napi használata után a lábizzadás elmúlik. Kapható kis tégely 60 fillér, nagy tégely 1 korona.

RÁCZ MÁRTON
 Szobafestő-mester Budapest Kőbánya, Fűzér-utca 9.

BLUM FRIGYES
 cim- és szobafestő, mázoló-mester. Ujpest, Árpád-ut 5.

KOZMA GYULA
 fényképészeti műterme Ujpest, Árpád-ut 40.

Hirmand-féle szab. csapkup-elfordító szerkezettel ellátott vízvezetési elzáró-főcsap
 Ezen csapok alkalmazása által, amelyek a fő- és székvárosi vízműveknél már hosszabb idő óta vannak használatban, az eddig előfordult kellemetlenségek teljesen elháríthatók. Ajánlatokkal készséggel szolgál a feltaláló: **HIRMANN FERENC** rézárú-gyáros BUDAPEST, VII. KERÜLET, CSÁNYI-UTCA 9. SZÁM.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában: VIII., József-körút 37-39. Telefon: 60-37. ○ ○ ○ Telefon: 60-37

KORNGUTH SIMON
múcipész

BUDAPESTEN.

Ajánlja dúsan felszerelt, kizárólag saját készítményü uri-, nő- és gyermek-cipőket. Megrendeléseket legpontosabban eszközöli
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

FŐ-ÜZLET:
VIII., József körút 13

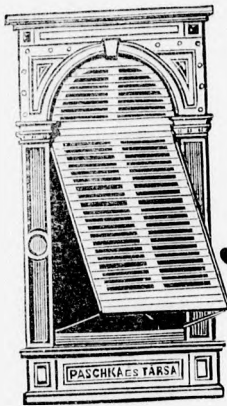
FIÓK-ÜZLET:
VIII., Üllői-ut 18. sz.

PASCHKA és Tsa

IX., Soroksári-utca 38-40.

TELEFON 54-98. szám.

Acéllemez, fa- és vászon-redőnyök, napellenző ernyők,

léposók kovacsolt vashöl, felülvilágító ablakzáró kék-szülékek, színházi függőnyök és kovacsolt vas-tömeg-árúk gyára.

Hirrmann Ferenc

rézárú gyára.

Készít gőz-, víz- és légszesz-vezetékhez szükséges

rézárúkat. Felirati táblák.

Budapest, VII., Csányi-utca 9.

Telefon 23-27. szám.

ORMOS GYULA épület-műlakatos és a vasszerkezetek műhelye.

Budapest, VII., Dohány-u. sarok, bejárat Nyár-utca 4. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, házi telefonok javítását, takaréktűzhelyeket és vasredőnyök szállítását és javítását, továbbá réz-csillárokat, díszmű-áru és butorvasalásokat.

Mindenféle kisebb javítások pontosan eszketnek.

Falak nedvessége, házigomba, penészképződés, dohos levegő

eltávolítatik és megakadályoztatik a festék-bűz és mérgező desinfiáló-impregnáló és kökeményítő

MONTANINFLUAT

által. Prospectus ingyen és bérmentve. — Próbaküldemény 5 K. bruttó franko minden postaállomáshoz 7 korona. Vizsonteladók mindenhol kerestetnek. — P. Kristen, Stehla a/E. így nyilatkozik: Örülök, hogy Önnek jelenthetem, miszerint az Ön Montaninfluatja nedves falak szárazzá tételére kitűnően bevált. Ennél fogva ezen gyors és tartósan ható készítményt legjobban ajánlom. — 1000 elismerés. — Kizárólagos képviselő Magyarországon-Ausztriára **KNISEL JÁNOS chem.-techn. gyára Uj-Verbász (Bácska).**

BUTOR vevőknek kiváló alkalom kínálkozik Belvárosi asztalos- és kárpitos butorraktárunk

SÁRKÁNY J. Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. fél em.

teljes felosztása folytán

ugyanott tetemesen leszállított áron vásárolhatni. — Kitűnő tisztelettel **Sárkány és Schütz** Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. szám, (a New-York kávéházzal szemben).

Jobner Antal műszaki iparrajzó.

Ajánlkozik mindennemű lakberendezésre, butor-dekoratív-skizsek, detail-rajzok és autographia-sokszorosítások bármely stílusban való elkészítésére.

Műterme: **BUDAPEST, IX., Liliom-utca 41., földszint 5.**

Eichhardt Jakob asztalos

Elvállal mindenféle épület- és műasztalos-munkákat a legjutányosabb árban.

Kívánatra költségvetés.

Budapest, VIII., Lujza-utca 7. sz.

Felvonókat

villamos-közlőmű és kézi üzemre, személy-, teher- és ételfelvonásra műlakatos-munkák, vasszerkezetek, rácszatok, betoncsömintákat, bányakocsikat stb. szakszerű kivitelre elvállal.

HAVERLAND ANTAL

Budapest, VII. kerület, Hársfa-utca 40.

TELEFON 29-66.

SOMMER LAJOS

műszobafestő és mázoló-mester.

VII., Akácfa-utca 57. szám.

A szakmájába vágó munkákat háztulajdonosok részére kedvezményes árban készíti tartós és szolid kivitelben.

Költségvetés kívánatra ingyen.

Weissler Lajos

műszobafestő, mázó és tapétázó. BUDAPEST, VII., Dob-utca 74. sz. I. em. 15.

A szakmájába vágó munkákat háztulajdonosok részére kedvezményes árban készíti tartós és szolid kivitelben.

Költségvetés kívánatra ingyen.

BRAUN és TÁRSA BUDAPEST, VII., Sip-utca 14. sz.

állandóan raktáron tart, vesz és elad kávéházi és vendéglői berendezéseket. Alpacca-, kinacziüst evőkészletekből állandó raktár. Feltűnő olcsó árak!

Berger Nándor

mázoló és fényező

Bpest, VIII., Lujza-utca 16.

Telefonszám: 52-28.

Elvállal épület-, kávéházi és egyéb üzleti berendezések, ugyanint mindenféle butor-mázolást és fényezést a legtisztább kivitelben.

Brust Béla Budapest, VII., Erzsébet-körút 30. photo-emaille-műintézet

készít jou-jou és egész életnagyságig photo-emaille arcképeket, emlékeket, bali jelvényeket kifogástalan kivitelben.

Több kitüntetés számtalan kiállításokon.

Háztulajdonos urak szives figyelmébe ajánlom raktáromat mindennemű kerti tömlők, vízcsapok és háztartási cikkekről.

Gőzcséplő-tulajdonosoknak 73595-903. sz. belügyminiszteri rendelet szerinti mentő-szekerények jótállás mellett 54 korona helyett 44 korona. Továbbá mindennemű szerszámok, műszaki cikkek, sebészeti- és kötszer-áruk; gép- és hengerolaj Magyarország legolcsóbb bevásárlási forrása.

LENGYEL HENRIK gummi-, műszaki és sebészeti áruk gyári raktára

Budapest, VI. kerület, Vörösmarty-utca 42. szám.

Feleki és Testvére

férfi-szabók.

Budapest, VI. kerület, Gyár-utca 10. sz.

Megrendeléseket jutányosan és pontosan eszközölnék.

Halász Ferencz
 Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23.
 elvállal mű- és épületlakatos-munkákat és azok jókarban tartását jutányos árban.

OFENBECK MIHÁLY Elvállal minden e szakba vágó munkákat, különösen külső-belső homlokzat-javításokat, azonkívül mindennemű beton-építkezéseket.
 KÖMÜVES-MESTER,
 VIII., DOBOZY-U. 7-9.

RÁKOSI JAKAB
 BUDAPESTEN, VIII. SZŰZ-UTCA 5. SZ.
 elvállal bádogos-, vízvezetési, fürdőberendezési és gázszerelő-munkákat és azok jókarban tartását jutányos árban.

TELEFON 61-49. TELEFON 61-49.

Winkler Rezső lakatos-mester
 Budapest, VIII. kerület, Práter-utca 45. szám.
 Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, valamint javításokat olcsó és pontos kiszolgálás mellett. Házak évi jókarban tartása elvállaltatik.

Nedves falak és pincehelyiségek szárasztétele jótállás mellett végrehajtatik. Egy méter 50 fill.
KNISEL JÁNOS
 chem. techn. gyára
UJ-VERBÁSZ (Bácska).

 Háztulajdonosok, házfelügyelők, kereskedők!
 Szab. bizt. szerkezetünk meggátolja örökre az Auer égők lopását. Lépésőházakban, folyosókon, kirakatlámpákon stb. nélkülözhetetlen. — Ára darabonként 1.20 K. felszerelve 1.60 K. Készítünk villam-, légszesz-, vízvezetési és fürdőberendezési cikkeket, függöny-, szőnyeg- és korlát rudakat.

Lenkei és Társa fémárugyára
 Budapest, VIII., Losonczi-utca 3.
 TELEFON 58-03. TELEFON 58-08.

— Vizműáru cikkek raktára. —
LIEDL KÁROLY
 bádogos-, légszesz-, vízvezeték- és villámhárító berendező.
 Budapest, VIII. ker., Práter-utca 74. szám.
 Valód Auer-égők, izzótestek és üveg-árak kaphatók. Mindennemű csillár a legolcsóbb árakban kapható. Mindenféle e szakba vágó javítások elfogadtatnak. Házak évi rendbentartása elfogadtatik.

Dorman Manó butorrajzoló
 VIII., Práter-u. 46. l. 15.

WALTER KÁROLY
 Budapest, Régi posta-utca 10.
 A Budapesti nemzetközi iparkiállításán aranyéremmel kitüntetve.
Műipari bőrárak raktára.
 Műterem mindennemű faragott és szabad kézzel domborított **bőrmunkákra.**
 Bőrszékek és mindennemű e szakba vágó felszerelések. Csáládi és magnás cimerek készíttetnek rajzok és pecsétnyomók után.
 Bőrkülönlegességek, régi nád- és bőrszékek javítás végett elvállaltatnak.

— Alapítva 1890-ben. —
Czier Gusztáv
 épület-bádogos, légszesz, vízvezeték és csatornázási vállalata.
Speciálista
 fürdőberendezésekben.
 Pontos és kifogástalan munka.
 Házak karbantartását olcsón elvállalja.
BUDAPEST.
 VIII., Baross-utca 49.
 József-körut sarok.

Standard
 életbiztosító-társaság
 Edinburghban (Angolhon.)
 Alapított 1825-ben.
Magyarországi fiók:
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

	Korona
Évi bevétel	32,400,000
Kiutalt nyereségrészek	170,000,000
Vagyon	258,000,000
Halálesetek folytán kiizetve	532,000,000

A **Standard** kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
 Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világműkönyvek. A kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetén egy évi fennállás után. Szabad haborúbiztosítás népfelkelők részére.

≡ Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. ≡

„ÖNSEGÉLY” TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET
Budapest, VII. kerület, Wesselényi-utca 2., I. emelet (Dohány-utca sarok).
 IX. évtársulat kezdete május 1-én. **Kölesönt** nyújt hitelképes egyéneknek; kamatok **évenként** csak a **fenmaradó** tőketartozás után fizetendők és pedig hetenként a tőketörlesztéssel együtt. **Ingatlanokra** kölesön I. és II-ik helyre.
Váltószámítás! **Gyors elintézés!**

BLOCKNER IZIDOR
 SZOBRÁSZ.

Elvállal mindennemű kő-, gipsz-, cement-, terakotta- és műkő-munkákat.

Budapest, VIII., Lujza-utca 7.

Legolcsóbb ásványvíz

a Regedei „**KIRÁLY**” forrás.

Borral vegyítve vagy mint asztali víz, igen kedvelt. 2 literes üveg házhoz szállítva 40 fillér, üvegért 10 fillér vissza. Főraktár: **Kulyák Ernő** ásványvízkereskedőnél, **József-körút 31/b.**
 Telefon 53-66.

SCHNEIDER HENRIK
 kályhás-mester Elvállal minden e szakmába
 Budapest, VIII., József-körút vágó munkát. **Uj kályhák**
 19. és Rökk Szilárd-utca 18. raktáron tartatnak.

PRECKEL TÓDOR
 mázoló és fényező műhelye.

Alapítva 1884-ben.

Budapest, VIII. kerület, **Bérmocsis-utca 24.** (Saját ház.)

Elvállal épület-, kávéházi, lakás és bútormázolást és fényezést a **legtisztább kivitelben és legolcsóbb árban.**

Költségvetés ingyen

Telefon 56-97.

Telefon 56-97.

ORMAI MÉR

keztü- és
 sérvkötő-gyáros

Budapest, VIII., Horánszky-utca 27. sz.,
 (József-utca sarkán).

Marton J. Károly

bronz-csillárkészítő.

Budapest, VIII., Főh. Sándor-tér 4.

Készít mindennemű

**légszesz és villany bronz-
 csillárokat.**

Petroleumlámpák **átalakítatnak,**
 gáz és villanyra esetleg becseréltetnek.

Javítások jól és pontosan eszközöztetnek.

Elvállalok átköltözéseknél **csillárok**
 és lámpák szállítását, valamint
 azok fel- és leszerelését.

Petroleumlámpa-égők jól és olcsón javítatnak

SCHMID KÁROLY lakatos

VIII., Szilágyi-utca 2. sz. (Aggteleki-utca sarok.)

Agyvasalás és ajtó-, ablak-pánt szabadalom tulajdonosa

Ablakzárak kizárólagos készítője.

Elvállal mindenféle **lakatos javítási munkát, tűzhelyek**
javítását és kifalazását, ugyszintén **ablakok, ajtók**
 és minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabban.

KIRSCHENBAUM GUSZTÁV

BUDAPESTEN,

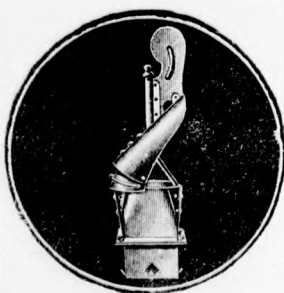
VIII. kerület, Bezeredy-utca 10. szám,

elvállalja pala- és cserép-
 tetők elkészítését és ezek-
 nek jókarban tartását jutá-
 nyos árban.

A füstnek a lakásokba és konyhákba való visszacsapódása

biztosan megszűnik, ha a kéményt az eddigi mintegy 200.000-szeresen kipróbált szabadalmazott John-féle füstszabályozóval (kéménytoldóval) látjuk el. — A szóban forgó füstszabályozó az egész európai kontinensen el van terjedve — kívánatra próbaszállítás eszközöltetik.

John J. A. részvénytársaság Bécs, IVI, Frankenberggasse 8. 165.

Raktárt tart Budapest és környéke részére:

Gál és Fodor

Budapest, V., Váci-körút 44. és VI., Teréz-körút 26.

Geittner és Rausch

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

A mosásnál megtakarítani

minden gazdasszony igyekezete. Miért hagyja tehát mégis a fehérnőt fűtés, paskolás, dörzsölés, ide-oda röntgatás által, amely a kézzel, vagy a legtöbb mosógéppel való mosásnál elkerülhetetlen, idő előtt tönkretenni? A John-féle teljesgőz mosógép a fehérnőt egyszerű rakáshullás útján, a gőznek és szappanlagnak egyidejű behatása alatt tisztítja olcsóbban és jobban mint bármely más mosásrendszer. Bizonyítékul tessék egy ily géppel kísérletet tenni, melyet 4 hétig próbára adunk.